

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ
ҚАЗАҚ ТІЛІ ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БІРЛЕСТІГІ
ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР АКАДЕМИЯСЫ ҚОҒАМДЫҚ БІРЛЕСТІГІ**

**Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШЕБЕРЛІК МЕКТЕБІ
ҚАЗАҚ ТІЛ БІЛІМІ КАФЕДРАСЫ**



**«Тіл мен әдебиетті құндылық бағдарлы оқыту: тәжірибе,
мәселелер және перспективалары» атты ғалымдар мен
мұғалімдердің халықаралық ғылыми-практикалық
конференциясы материалдарының**

ЖИНАҒЫ

31 қазан 2025 жыл.

Астана қ.

Конференция AP23490928 «Қазақ тілі мен әдебиетін құндылық бағдарлы оқытудың инновациялық технологиясы» атты ғылыми жоба аясында ұйымдастырылды.

ӘОЖ 80/81+821
ББК 81.2+84
Т93

**Жалпы редакциясын басқарған – Қапантайқызы Ш.
Редакциялық ұжым: Бибекөв Қ.Т., Кенжалин Қ.К., Шоқабаета С.С.,
Аитова Н.Н., Баймұханбетова М.Б., Бегимова Г.А.**

«Тіл мен әдебиетті құндылық бағдарлы оқыту: тәжірибе, мәселелер және перспективалары» атты ғалымдар мен мұғалімдердің халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы материалдарының жинағы. 2 томдық., 1-том. – Астана: Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, 2025. – 245 бет.

ISBN 978-601-385-146-4

Бұл жинақта тіл мен әдебиетті құндылық бағдарлы оқыту мәселесінің ғылыми-теориялық және әдістемелік мәселелері қарастырылып, заманауи озық тәжірибелері жинақталды. Авторлар еңбектерінде білім беру кеңістігінде тұлғаның рухани-адамгершілік құндылықтарын дамыту, тіл арқылы мәдениет пен ұлттық дүниетанымды меңгерту, әдеби шығармаларды аксиологиялық тұрғыдан талдау сияқты мәселелер ғылыми тұрғыда ұсынылды.

Сонымен қатар, жинаққа құндылыққа негізделген тілдік және әдеби білім берудің инновациялық әдістерін, педагогтардың кәсіби даярлығы мен құзыреттілігін жетілдіру жолдарын, қазіргі білім беру жүйесіндегі гуманистік бағыттардың орны мен болашағын айқындауға бағытталған енгізілді.

Материалдар тіл мен әдебиетті құндылық бағдарлы оқыту әдістемесінің, аксиолингводидактиканың өзекті бағыттарына қызығушылық танытқан зерттеушілерге, жоғары оқу орындарының оқытушыларына, мектеп мұғалімдеріне және магистранттарға арналады.

ISBN 978-601-385-146-4

ӘОЖ 80/81+821
ББК 81.2+84

© Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, 2025.

ажырамас бөлігі. Авторлар дәстүр мен заманауилықты шебер үйлестіріп, мәдени сабақтастықтың қазіргі медиакеңістіктегі жаңа үлгісін ұсынады. «Ұлттық код қазақтың рухани болмысын мұқият сақтап, оның құлдырауына жол бермеген. Осылай қай заман болса да қазақтың “мың өліп, мың тірілген” кезінде оның тарих сахнасынан жоғалып кетпей, өзіндік болмысын сақтауға ұлттық код мүмкіндік берді» [6]. Бұл ой мультфильм мазмұнымен өзектес: туындыда ұлттық болмысты сақтап, оны заманауи медиатіл арқылы ұрпақ санасына жеткізу мақсаты айқын көрініс тапқан. Сондықтан «Токты мен Серке» мультфильмі тек балаларға арналған көрініс емес, ол – қазақ руханиятының, тілі мен мәдениетінің өміршендігін дәлелдейтін, ұлттық кодты сақтаудың көркем әрі тәрбиелік маңызы зор құралы.

Мақала AP23490928 «Қазақ тілі мен әдебиетін құндылық бағдарлы оқытудың инновациялық технологиясы» атты гранттық жоба аясында әзірленді.

Әдебиеттер тізімі:

1. Лаубаева А. Қазақ киносындағы жаңа ізденістер // EL.kz. – 2025. [Электронды ресурс]. – Қолжетімді: <https://share.google/mSNGsEIYGMPABAt9w>
2. Назарбаев Н.Ә. *Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру* // Akorda.kz. – 2017. [Электронды ресурс]. – Қолжетімді: https://www.akorda.kz/kz/events/akorda_news/press_conferences/memleket-basshysynyn-bolashakka-bagdar-ruhani-zhangyru-atty-makalasy
3. Аймагамбетова М.М., Жакупова Г.Т. Информативно-коммуникативная природа культурного кода в медиадискурсе (на примере казахстанской прессы) // Вестник Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева. Серия Филология. – 2020. – № 4 (133). – С. 55-69.
4. Әміржанова Н. *Жамал Манкееваның зерттеу әлемі: Сөз синергиясы* // ANA TILI. – 2025. [Электронды ресурс]. – Қолжетімді: https://anatili.kazgazeta.kz/news/64015?utm_source
5. Qazaqstan TV. «Токты мен Серке» мультфильмі. 1-5 маусым [Бейнематериал]. – YouTube, 2024. [Электронды ресурс]. – Қолжетімді: <https://youtu.be/SjQf1leKPWE>
6. Омаров Д. *Ұлттық код дегеніміз не?* // Abai.kz. – 2023. [Электронды ресурс]. – Қолжетімді: <https://abai.kz/post/175664>

ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕГІ «ЖАСЫЛ» ЖӘНЕ «КӨК» ТҮСТЕРІНІҢ ҚҰНДЫЛЫҚ МӘНІ

¹Балабеков А.К., ²Қаирбаева Қ.Т.

¹НУ, Астана, ²Ф.ғ.к., доцент, С. Аманжолов университеті, Өскемен, Қазақстан.

Түркі тілдерінде көптеген түс атаулары семантикалық қолданысы жағынан ұқсас болғанымен, түрлі факторларға қатысты кейбір түс атауларының семантикалық қолданасы әртүрлі болып келеді. Сондай қатарға «жасыл» және «көк» түс атаулары жатады. Мысалы, мұндай ерекшелік табиғи құбылыс, өсімдік атауларына және өзге де топтарға байланысты. Мысалы, қазақ тіліндегі жоғарыда аталған немесе өзге де ұғымдарды беретін «көк шай», «көк шөп», «көк бөрі», «көк көз» т.б. тіркестерін алуға болады. Мұндай атаулар тарихи-әлеуметтік оқиғалар арқылы тұрмыстық-мәдени өмірге енген. Түркі тілдері бір топқа жатқанымен, әр түркі халықтарының әлемді тануында жеке ұлт ретінде ерекшелігі бар. Аталған ерекшеліктер түркі тілдеріндегі белгілі бір атаулардың жасалуына өз ықпалын тигізіп, тілдің лексика-грамматикалық заңдылығына бағынып, қолданысқа енген. Жоғарыдағы айтылғандар негізінде мақаланың мақсаты – қазақ тіліндегі «жасыл» және «көк» түстерінің құндылық мәнін қарастыру. Аталған атаулардың тілдегі қолданысын анықтау үшін сөздіктер, ғылыми зерттеу жұмыстары қолданылады. Зерттеу барысында “көк” және “жасыл” түс атауларының тілдегі көрінісі және қолданыстағы ерекшеліктері мен ұқсастықтары анықталды.

Түркі тілдері, соның ішінде қазақ тілі, лексикалық, грамматикалық тұрғыда ғылыми түрде ХІХ ғасырда кеңінен зерттеле бастады. ХХ ғасырдың соңы мен ХХІ ғасырдың бас кезінде тіл ғылымындағы зерттеулер жаңа бағытта дамыды. Тілдік бірліктерді жеке дара лингвистикалық тұрғыда емес, жалпыадамзаттық таным тұрғысынан аксиолингвистикалық аспектіде зерттеу қарқын алды. Осындай зерттеу нысандарының бірі – тілдегі түр-түс атаулары болды. Түс атауларын ғылыми түрде зерттеу сөздік немесе жазба түрінде негізінен VII-XIII

ғасырлардағы түркі жазбаларын негізге ала отырып пайда болды. Оған 1868-1911 жылдар аралығында шыққан еңбектерді атап өтуге болады. Мысалы, В.В. Вельяминов-Зернов “Абушка” [1868] ортаазиялық шағатай тілінің сөздігі, Л.З. Будагов “Сравнительный словарь турецко-татарских наречий” [1869-1871], В.В. Радлов “Опыт словаря тюркских наречий”. XIX ғасырдың соңына қарай Орхон-Енисей ескерткіштерін оқу және көнеұйғыр жазбаларының табылуына байланысты түс атауларын зерттеу тіл ғылымында түркі тілдеріндегі атауларға арналған сөздіктермен қатар тілдік бірліктерді тіл ғылымының жеке салаларына қатысты зерттеуде көрініс тапты. Ондай авторлардың қатарына В. Томсен, В.В. Радлов, В.К. Мюллер, С.Е. Малов, А.К. Боровков, А.Н. Кононов, А.М. Щербак т.б. ғалымдарды жатқызсақ, қазақ тіл ғылымында Ғ. Айдаров, Ә. Қайдаров, З. Ахтамбердиева, Б. Өмірбеков, Ж. Шәкенов, Ф.Р. Ахметжанова, Қ.Т. Қайырбаева, Ш.Қ. Жарқынбекова, Н.Н. Аитова т.б. ғалымдардың еңбектерін атауға болады. Ғалымдар қазақ тіліндегі түс атауларын грамматикалық, семантикалық, фразалық тіркестегі қолданысын тілдік-концептілік тұрғыда зерттей келе, түс атауларын танымдық сипатта жүйелей білді. Сондай-ақ, түс атауларының жекелеген атаулар қатарынан зерттеу де орын алды. Мысалы, жер-су атаулары, төрт түлік, оның ішінде жылқы атауына қатысты. Оған дәлел ретінде “ақ”, “қара”, “қоңыр” және өзге де түс атауларына қатысты еңбектерді атауға болады. Мәселен, этнолингвистикалық тұрғыда [6] тұрақты тіркестер [5], когнитивтік бағыт [1], концептілік бағыт [2], атаулық, сипаттық бағыт [7], [8]. Дегенмен зерттеулер тілдегі барлық түс атауларын қамти алмады. Оған дәлел ретінде “жасыл” мен “көк” ұғымының арасындағы танымдық ұқсастық.

Жалпы қазақ тіл білімінде “жасыл” және “көк” ұғымдарының беретін мағыналық аспектісі әралуан. Зерттеу еңбектерінде аталған түс атаулары төмендегідей жекелеген аспектіде қарастырылған. Мысалы:

а) есім сөздер тобына, оның ішінде сын есім болып қызмет атқаруына қарай жануар, өсімдік, табиғи құбылыстар мен заттардың сырт пішінін сипаттаудағы қолданысы [3. 97];

ә) зат есім мағынасында белгілі бір өсімдік, табиғи құбылыстар мен заттардың атауы және жиынтық атау ретінде қолданылуы (концептілік мағына)

б) қосымшалар, тіркестер арқылы жасалған мағыналық топ

в) ауыспалы мағынада жұмсалуды (тұрақты тіркес, мақал-мәтел)

Аталған топтарға төмендегі кесте арқылы мысал беруге болады.

Кесте №1.

Түс атауы	А тобы	Ә тобы	Б тобы	В тобы
көк	көк дөнен, көк аспан, көк көз.	құдай, аспан, шөп, жас, шығыс, қасқыр	көктей сол: (жас мөлшері)	төбесі көкке жету; көк долы, көк ми.
жасыл	жасыл алқап, жасыл орман, жасыл көйлек.	жай тасы [4. 97];	жасыл желек, жасыл жайлау.	

Алайда қазіргі қазақ тіліндегі “жасыл” және “көк” атауларының қолданыс аясы нақтылауды қажет етеді. Оған дәлел, адам баласының әлемді тануы ұрпақ ауысқан сайын, ғылым дамыған сайын өзгеріп отыруы. Осыған байланысты “жасыл” және “көк” атауларын теориялық тұрғыда зерттеу әлі де қажет ететіндігін байқауға болады, себебі аталған түстер арасындағы байланыс көне замандардан пайда болғаны зерттеу еңбектерді көрініс тапса да, өзара айырмашылықтарын айқындау ғылыми тұрғыда дәлелдеуді қажет етеді. Мақалада аталған түс атауларының қолданысындағы мағыналық айырмашылықтарын жеке дара мағыналық қолданысын назарда ұстай отырып анықтау. Оған негіз ретінде аталған түстердің кейбір жағдайларда бірінің орнына бірі жүретіндігі және тілімізде жиі кездесетіндігінде.

Түс – ол тек табиғи құбылыс емес, сонымен қатар күрделі мәдени құрылым. Олай дейтініміз түс күнделікті өмірді сипаттайын, сол туралы ақпарат беретін дереккөз. Осыған орай түс атауларын лингвистикалық, тұрғыдан зерттеу барысында тек әдеби тіл нормасымен ғана шектелмей, ауызекі сөйлеу тіліндегі көрінісін де назарда ұстау қажет. Тілдің осы екі қырын ұштастыра отырып зерттеуде материал ретінде түрлі жанрдағы мәтіндер, халық ауыз әдебиеті үлгілері, поэзия, проза, сөйлеу актісіндегі сұхбаттар негіз болады. Осыған орай тілдегі

“жасыл” және “көк” түстерінің табиғатын ашуда жоғарыда аталған материалдармен қатар көстiлдi, аударма және түсiндiрме сөздіктер де қолданылды.

Қазақ халқында “көк” негізінен өмірдің бастауы, жалғасы немесе соңы ұғымында жұмсалады. Мысалы, “*көсегең көгерсін*”, “*көктей сол*” т.б. Қазақ тілінің түсіндірме [9] сөздігінде “көк” түсінің төмендегідей мағыналары беріледі. Мысалы: КӨК – зат. Әуе, аспан. КӨК – зат. Көк шөп, өсімдік. КӨК – зат. Найзағай, жай оты, жасын. КӨК – сын. Ашық аспан тәрізді (түс). КӨК – зат. түпсіз, тұңғық әлем, аспан.

Берілген анықтамалардан “көк” сөзінің заттық мағынасы жеке дара болып нақты ұғымда жұмсалатындығын байқаймыз, ал сындық мағынасы тура мағынада қолданыла отырып, тілімізде көптеген ұғымдарда қолданылады. Мысалы, тіркестер, оның ішінде тұрақты тіркестерде қолданыла келе, негізгі сындық мағынасын сақтай отырып, заттық ұғымға ауысын байқаймыз. Мысал ретінде коннотациялық мағынаны алуға болады. Бұл көп жағдайда фраземалардың құрамында кездесіп, белгілі бір бүтіндік мағынаға ие болады. Мысалы, “*көк жұлын*”, “*көк бет*”, “*көк майса*”, “*көк ми*” т.б. Ғалым Р.А. Авакова “көк” фраземасын зерттей келе, көк сөзінің 11 мағынасы анықтайды [10. 175]. Ал “жасыл” ұғымы Қазақ тілінің түсіндірме [9] сөздігінде негізінен сындық және заттық ұғымда түсіндіріледі. М: ЖАСЫЛ – сын есім. 1. Жапырақтың, жас шөптің түсіндей, көк. ЖАСЫЛ – зат есім. сөйлеу. Жасын, найзағай, жай оты. ЖАСЫЛ – (хромаки, хромакей) - нысанды түсіру үшін қолданылатын бір түсті фон.

Берілген мысалдардан “көк” және “жасыл” сөздерінің арасындағы лексикалық мағынаның өсімдік және табиғи құбылысқа қатысты ортақтықты байқаймыз. Яғни, аталмыш түстерді берілген ұғымдарда бірдей мағынада қолдануға болады. Осыған қатысты екі түсті бірдей мағынада қолданудың себебі неде? деген сұрақ туындайды. Жалпы зерттеулерде бұл жайлы түрлі ғылыми пікірлер келтіріледі. Ғалым Р.А. Авакова бұл түстердің ата түркі тілінде арасы ажыратылмаған [10. 176] деген пікір келтірсе, кейбір зерттеулерде түстердің тікелей халықтың танымымен байланыстырады. Ғалым Ғ. Смағұлова: “Көне түркі мәдениетінен қалыптаса келе, түп-төркіні «көктеу», «жасыл шыққан» деген ұғымнан туған” десе [11], кейбір ғалымдар Тәңір дінімен байланыстырады. Н.Аитова бұл байланысты “көк пен көк”, яғни, “түс және аспан” (тәңір) арасындағы байланысты қазақ тілінде күшейту мақсатында жұмсалы формасынан анықтауға болатындығын айтады [1]. Ш. Уәлиханов өз жазбаларында шамандық діні туралы жаза келе, “Қырғыздардағы шамандықтың қалдығы” атты мақаласында “көк-аспан-Тәңір” ұғымын бір екенін көрсетеді [12]. Жалпы мұндай деректер М. Қашқари сөздігінде де кездеседі [12].

Жоғарыдағы зерттеу еңбектеріне сүйене отырып, төмендегідей қорытынды шығаруға болады. Мақаланың негізгі нысаны болып табылатын «көк» және «жасыл» түстері халықтың күнделікті өмірімен қатар дүниені тану үрдісінде ұштаса келіп, тілде көрініс табуда белгілі бір заңдылыққа негізделген. Түр-түс атауларын салыстырмалы және салғастырмалы әдістерді негізге ала отырып, олардың лингвистикалық сипатын құндылық мәні тұрғысынан зерттеу – олар туралы тілдік, тарихи т.б. ақпараттарды алуға толықтай мүмкіндік береді, себебі түр-түс атаулары арқылы ата-бабаларымыз айнала қоршаған ортаны сипаттап, бағалаған, өз өміріндегі мәнін айқындаған.

Мақала АР23490928 «Қазақ тілі мен әдебиетін құндылық бағдарлы оқытудың инновациялық технологиясы» атты жоба аясында жазылды.

Әдебиеттер тізімі:

1. Аитова Н.Н. Қазақ тіліндегі түр-түс атауларының когнитивтік семантикасы: Оқу құралы. – Ақтөбе: Қ. Жұбанов атындағы АқМУ, 2006. – 161 бет.
2. Жарқынбекова Ш. Концепты цвета в казахской и русской культурах. – Алматы: Қазақ университеті, 2004. – 226 с.
3. Жубанов Аскар Құдайбердұлы. Основные принципы формализации содержания казахского текста. - Алматы, 2002. – 250 с.
4. Б. Сағындықұлы. Сөздердің этимологиясы. <https://tilalemi.kz/article/844>
5. Ф.Р. Ахметжанова, Қ.Т.Қайырбаева. Түр-түске байланысты тұрақты сөз тіркестері. Өскемен, ШҚМУ баспасы, 2000. -136 бет.
6. Ә. Қайдаров және т.б. Түр-түстердің тілдегі көрінісі. - Алматы, : Ана тілі, 1992. - 160б.

7. Тоқтабаев А. Қазақтардың XIX ғ. мен XX ғ. басындағы жылқы шаруашылығы. Т.ғ.к. дисс. қолжазбасы. 07.00.07. – Алматы, 1992. – 228 б. 10
8. Айтбаева Н. Қазақ тіліндегі жылқы атауларының лексикасемантикалық және дүниетанымдық сипаты. Ф.ғ.к. дисс. автореф. 10.02.02. – Алматы, 2007. – 29 б.
9. Б.Қалиев. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі. Алматы, 2014. - 728 б.
10. Авакова Р.А. Фразеосемантика. – Алматы: Қазақ университеті, 2013. – 246 б.
11. Жеті түстен жетпіс мың бояу алған... <https://anatili.kazgazeta.kz/news/62069>
12. Уәлиханов Ш.Ш. Көп томдық шығармалар жинағы. – Т. 4. – 2-бас. – Алматы, 2010. – 62-б.
13. Қашқари М. Түркі тілінің сөздігі (Дивани-лұғат-ат-түрік): III т. шығармалар жин. – Алматы: Хант, 1997. – 536-б.

«ГҮЛІСТАН БИТ ТҮРКІ» ЖАЗБА ЕСКЕРТКІШІ – ҚАЗАҚ РУХАНИЯТЫНЫҢ ТАРИХИ-МӘДЕНИ ТАМЫРЫ МЕН ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫНЫҢ АЙНАСЫ

Бегимова Г.А.

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ доценті, Астана, Қазақстан.

Қазақ халқының рухани мәдениеті мен тілдік болмысын танудың ең басты арналарының бірі – ортағасырлық түркі жазба ескерткіштері. Бұл мұралар – түркі өркениетінің тарихи жадын, дүниетанымдық құрылымын және этикалық жүйесін танытатын бірегей дереккөздер. Солардың ішінде XIV ғасырда жазылған Сәйф Сарайидің «Гүлістан бит түркі» шығармасы – түркі дүниесінің рухани өміріндегі ерекше орын алатын туынды. Бұл еңбек тек көркем аударма емес, ол – түркілік ойлау жүйесінің, адамгершілік философиясының және тілдік-мәдени тұтастықтың көрінісі.

Сәйф Сарайи – Алтын Орда мәдени кеңістігінің әдебиетші, тілші және ойшыл тұлғасы. Ол Сағдидің атақты «Гүлістан» еңбегін түркі тіліне аударып қана қоймай, оған түркілік рух пен қазақы дүниетанымға жақын моральдық-этикалық мазмұн дарытқан. Сондықтан зерттеушілер бұл еңбекті «аударма» деп қана емес, *шығармашылық интерпретация* ретінде де қарастырады. Сарайи өз еңбегінде адамгершілік, әділет, білім, сабыр, достық, ізгілік секілді категорияларды исламдық және түркілік моральдық ілімдер негізінде ұштастырған. Лингвистикалық тұрғыдан бұл ескерткіш қыпшақ тілінің жазба үлгісін сақтаған, фонетикалық, морфологиялық және лексикалық ерекшеліктері арқылы қазіргі қазақ тіліне тікелей сабақтастық танытады. Мәселен, мәтіндегі *ata, ana, tilek, sabır, baqut, dost, qadір, jaqsı, yaman* сияқты сөздер қазақ тілінде өзгеріссіз сақталған. Бұл – қазақ тілінің тарихи жалғастық принципін, оның түбірлік жүйесінің тұрақтылығын дәлелдейді. Ғасырлар қойнауынан жеткен бұл жазба ескерткіш қазақ халқының ұлттық руханиятының терең тамырын, мәдени және тілдік кодтарының эволюциясын айғақтайды. Қазіргі таңда «Гүлістан бит түркі» еңбегін тек әдеби жәдігер ретінде емес, ұлттық идея мен мәдени жадының феномені ретінде зерделеу қажеттілігі туындап отыр. Өйткені бұл туындыда сақталған ізгілік, білімге құштарлық, әділет пен адамдық бейне – бүгінгі рухани жаңғыру идеясымен астасып жатыр.

Қазақстан Республикасының Президенті Қ. К. Тоқаев атап өткендей: «Ұлттық код, мәдени дәстүр мен рухани мұра – халықтың мәңгілігінің кепілі» («Тәуелсіздік бәрінен қымбат», *Егемен Қазақстан*, 2021). Осы тұрғыдан алғанда, Сәйф Сарайидің «Гүлістан бит түркі» еңбегі – ұлттық код пен мәдени сабақтастықты айқындайтын рухани айна. Ол арқылы біз тек өткеннің әдеби тілін ғана емес, қазақ дүниетанымының тарихи-этикалық жүйесін көреміз.

Зерттеу жұмысының өзектілігі – бұл ескерткішті тіл мен мәдениет, философия мен әдебиет, дін мен этика контекстінде кешенді қарастыру қажеттілігінде. Қазіргі кезеңде ұлттық руханият пен тарихи сананы жаңғырту үдерісі жүріп жатқанда, «Гүлістан бит түркі» сияқты жәдігерлерді ғылыми айналымға енгізу – мәдени тәуелсіздіктің маңызды қадамы. Сондықтан мақалада Сәйф Сарайидің осы еңбегі қазақ руханиятының тарихи-мәдени тамырлары мен ұлттық құндылықтарының айнасы ретінде қарастырылады. Автор бұл туындыны түркі